

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 1. Primum præceptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

CAPUT III.

QUOMODO FRUCTUOSE INSTITVENDA
SIT CONVERSATIO APOSTOLICA?

Non ignoro equidem, sat multa ab Authoribus præcepta coacervari ad conversationem fructuosè institvendam, sed meo quidem iudicio ea omnia brevissimo compendio complexus est, docuitque ipse Apostolorum sapientissimus Magister Christus, dum super Apostolos suos ad conversationem cum Proximo inchoandam mittendos Spiritum Sanctum in specie ignis misit, haud obscurè scilicet indicans, tunc eos fructuosè cum hominibus conversaturos, si in sua conversatione ignis proprietates assumere, imitariq; studuerint; neque enim quidquam in orbe conditiones veri Apostoli ac Operarij ita exprimit, ac ignis, uti ex singularum proprietatum enarratione patebit.

§. I.

Primum Præceptum.

Primò ergo sicut ignis, dum in applicatam sibi materiam agit, semper interea sursum tendit ad centrum suum, locumque naturalem, ita Operarius quoque verus, dum cum hominibus agit, mentem ad DEUM tanquam centrum & finem suum elevatam habere debet. Hæc autem elevatio duobus potissimum modis fieri potest. Primò, ut nunquam Conversatio suscipiatur, nisi prius per bonam & sinceram intentionem ad DEI majorem gloriam, animarumque salutem dirigatur; ex hac quippe intentione quinque, eaque non levia commoda seu utilitates haurientur, videlicet primò, ut copiosum à DEO auxilium sperari queat juxta ipsius Christi promissionem Jo. 15. *Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum*; quis autem arctius ipsi conjungitur, quàm qui per purissimam beneplaciti illius perficiendi voluntatem se eidem conformare, & unire studet. Talis profectò audacter cum Josue c. 7. dicere potest: *Quid facies magno Nomini tuo?* Secundò, ut alacrius & accuratius gloriã Dei, Proximiq; salutem procuret, si vires suas ad aliud privatum bonum quæ-

rendum distractas non habeat. Nam, ut S. Bernardus Epist. 42. rectè advertit, *non valet Dei vel proximi lucra purè querere, qui propria non contempserit.* Tertio, ut humilia, & in iudicio hominum abjecta munia & opera pari alacritate ac diligentia suscipiat, ac perficiat, quam speciosa & honorifica; quem in finem S. Maria Magdalena de Pazzis, ut p. 4. c. 33. vitæ legitur, inter alia monita etiam hoc dabat Operarijs, ne curarent res magnas facere in apparentia, quia in his dicebat occultari superbiam perniciosam animæ; sed quæ fiant magnæ & sublimes per ordinationem earum ad altum finem rectâ intentione, quia talibus valde delectatur DEVS, & sunt absconditæ ab Adversario. Quarto, ut nullo, quantumcunque in speciem infelici successu laborum suorum turbari se sinat, si meminerit, se id, quod quæsiuerat, scilicet DEI (qui non effectum, sed affectum operum attendit) gloriam & beneplacitum labore suo lucratum esse; *quid autem eo potest esse felicius, cui efficitur suus Conditor census, & hereditas eius dignatur esse Divinitas?* ut rectè S. Prosper l. 2. de vit. contempl. pronunciauit. Quinto, ut facilè se post labores suos recolligat, atque ad se redeat, *nemo enim, teste S. Bernardo lib. de vit. solit. ad conscientiam redire amat, qui ab ea ad agendum rectâ intentione non proficiscitur.*

II. Secundò, eadem mentis elevatio fieri potest per breves & jaculatorias Orationes ad Deum assiduè directas, quibus, ut P. Lancizius opusc. 13. n. 466. monet, tria petantur à Deo, scilicet *Lumen* ad tractandas animas, prout expedit ad illarum salutem: *Gratia auxilia* pro earum conversione, vel profectu jam conversarum; & *Protectio efficax*, ne ulli tentationi succumbamus, dum extra domicilia nostra versamur, sed ut cum proprio etiam profectu ac meriti augmento domum redeamus. Ejusmodi preces antiquis Patribus valde usitatas fuisse, S. Augustinus epist. 121. testatur his verbis: *Dicuntur fratres in Ægypto, crebras quidè habere Orationes, sed brevissimas, & raptim quodammodo jaculatas; absit enim ab Oratione multa locutio, sed nò desit multa precatio, si fervens perseveret intentio. Nam multum loqui in orando, est non necessariam rem superfluis agere verbis; multum autem precari est eum, quem precamur, diuturna & pia cordis excitatione pulsare. Et plerumque plus gemitibus, quàm sermonibus agitur;*

sur; plus stetit, quam assatus. Id quod præclare etiam S. Ignatius docuit, de quo Ribadeneira in vita illius lib. 5. c. 1. sic loquitur: *Atque hoc familiare nostris optabat esse, ut DEVM in omnibus rebus præsentem cernerent, & mentes suas non in Oratione tantum ad caelestia attolerent, sed universas res, atque actiones singulas in Deum referrent, neque minorem devotionis Spiritum in actione, quam in meditatione sentirent. Et hanc quidem orandi consuetudinem assiduum cum in aliis, tum verò in hominibus pie occupatis tanquam magis expeditam probabat.* Unde alius quidam dicebat, cum, qui cum proximo conversatur, assidue illam Ecclesiae adhortationem sibi occinere debere: *SURSUM CORDA*, ut ij, quibuscum agit, de eo quodammodo illa Sponsæ verba, *Cant. 8.* usurpare possint: *Quæ est ista, quæ ascendit de deserto (cubiculi vel domus suæ) sicut virgula sumi (rectissime sursum ad Deum ascendens) ex aromatibus myrrha & thuris (id est, ex actibus laboriosæ & difficilis operationis, & actibus suavissimæ ad Deum elevationis confecta? Verbo: verus Operarius studet omnia sua operari propter DEVM (dirigendo omnia ad ejus gloriam) in DEO (credens omnia, quæ proximo facit, se DEO præstare) & per DEVM (id est, cum auxilio illius, sciens, quod Jo. 15. ipse dixit: Sine me nihil potestis facere.) Itaque jure suo utitur illis Ecclesiae in Canone verbis: per quem hæc omnia creas, sanctificas, vivificas, & præstas nobis: per ipsum, & cum ipso, est tibi DEO Patri omnipotenti in unitate Spiritus Sancti omnis honor & gloria.*

§. II.

Secundum Præceptum.

I. Secundo sicut ignis non agit, nisi applicatus ab alio; ita nec Operarius curam aliorum suscipere debet, nisi à Deo per occultas inspirationes (quam Ludovicus de Ponte to. 3. tt. 4. c. 4. *internam vocationem* vocat) aut à superioribus DEI locum tenentibus mittatur (quam idem Author *externam vocationem* appellat.) Cum enim, teste Apostolo, 1. Cor. 3. neque, qui plantat, sit aliquid, neque qui rigat; sed, qui incrementum dat, DEUS; nemo prudenter se, à planandum aut rigandum intrudit, nisi prius per legitimam missionem cooperantis gratiæ auxilia à DEO acceperit. Hinc: